

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Az osztrák fölfordulás.

— márcz. 24.

A szomszéd Ausztriában a parlamentarizmus évek óta tartó agónizálását egy váratlan lázas izgalom, egy válságot jelentő esemény szakította meg. Nem tudjuk, az elhaló parlamentarizmus életerejének végső föllobbanása volt-e, avagy bizonyos lekötött erők akcióképességének megnyilatkozása. Tény az, hogy a szomszédban a teljes tespedést egy rövid elevenség váltotta föl, a melynek nyomában vagy halál vagy élet fog most márfakadni.

Tegnapelőtt egy váratlan esemény folytán egyszerre megrendültnek látszott az elpusztíthatatlan Körber-kormány pozíciója; tegnap pedig császári kéziratral elnapolták a Reichsrath üléseit. Hogy ezeknek az eseményeknek jelentőségét megértsük, ismernünk kell egész részletességükben az előzményeket.

A Reichsrathnak most az ideai delegáció tagjait kellett volna megválasztania, a mi elé a csehek súlyos akadályokat akartak gördíteni.

A Lengyel-klub elnöksége tegnapelőtt Goluchowski grófnál volt és fölvilágosítást kért tőle arról, vajjon a külügyi helyzet a delegá-

ciónak azonnal való megválasztását szükségessé teszi-e? Goluchovszki gróf azt felelte, hogy a külső helyzet ezt egyáltalában nem teszi szükségessé; egyébiránt a kérdésnek tisztán belső politikai karaktere van és csak Körbernek van köze hozzá. A Lengyel-klub elnöksége erre megjelent Körber miniszterelnök-nél, a ki újra arra kérte a lengyeleket, hogy kövessenek el minden lehető, hogy a delegációnak husvét előtti való megválasztása biztosítsák és azt a reményét fejezte ki, hogy ez annyival inkább meg fog történni, mert a lengyelek mindig készségesen megszavazták az állami szükségleteket.

A Lengyel-klub elnöksége ezzel szemben arra utalt, a mit Goluchovszki gróf mondott és arra kérte Körbert, álljon el attól aszándékától, hogy a delegációt még husvét előtti megválasztassa, mert a csehek azt az értesítést küldték, hogy esetleg erőszakkal is meg fogják akadályozni a delegáció megválasztását. Erre Körber azt mondta a lengyeleknek, hogy elmegy a királyhoz és egy óra múlva közölni fogja velük végleges elhatározását. Körber e kijelentése után először Goluchovszki grófhhoz ment,

a ki éppen akkor érkezett vissza a királytól s a külügyminisztertől a királyhoz ment kihallgatásra, a kinek jelentést tett a lengyelek viselkedéséről és arról a kívánságukról, hogy veszedelmes összekocczanások elkerülése végett halaszszák el husvét utáni a delegáció megválasztását.

A kihallgatás után Körber visszament a miniszterelnöki palotába és újra magához kéretvén a Lengyel-klub elnökségét, kijelentette, hogy méltányolja az általuk előadott okokat és az uralkodótól kapott meghatalmazás alapján lemond a delegációnak nyomban való megválasztásáról. Ugyanezt a kijelentést tette Körber miniszterelnök a többi pártvezérnek is és hozzátette, hogy különösen a mostani pillanatban nem szándékozik a dologból bizalmi kérdést csinálni.

Bécsben ezek után mindenki meg volt győződve, hogy Körber, a ki eddig semmit sem tudott a reichsrathban keresztül vinni és a fölszinen csak a Magyarország elleni rideg állásfoglalásával tudta magát tartani, immár végkép elbukott, mert az a tény, hogy a kihallgatás után meghátrált a delegáció megválasztásának kérdésében, azt tanu-

A jóindulatu család.

— Angolból. —

Mikor Lee Albert szürke kanczáját egyenesen az istállóhoz vezette, Watersné és a két leánya kíváncsian kiállottak a ház ajtajába.

— Ugy látszik, rosszkedvűen jött haza, — szólott Watersné. — Miért is ment el az akasztásra? Hiszen mindig jó barátságban voltak Meadowal.

— En figyelmeztettem is őt, hogy madarat tolláról, embert barátjáról szoktak megismerni, — jegyezte meg az idősebb leány.

— De Lee ur szerette volna őt jó utra téríteni, — jegyezte meg Lillie, a fiatalabb és egyuttal szebbik leány. — Mindig azt állította, hogy sohasem őt volna embert, ha a whisky el nem veszi az eszét.

— Meadow Ike-ot utólrta a sorsa, — szólott Carrie élesen és még többet is mondott volna, ha Kee Albert nem csatlakozik hozzájuk.

— Tehát nem kegyelmeztek meg neki? — kérdezte Watersné szorongva.

Lee Albert felakasztotta a nyergét a szegre, azután leült és lehorgasztott fővel válaszolt:

— Nem.

Egy perczig halálos csend volt a szobában, azután Carrie megkérdezte:

— Saját szemével látta az akasztást?

— Nem láttam Inkább kerébe törettem volna magamat, mintsem hogy megnézzem. A szegény fiu megtudta, hogy a városban vagyok és utánam küldött. A börtönőr egyedül hagyott vele. Iszonyu lelki állapotban találtam. Nagy szive volt annak az embernek dacára rakoncátlanságának! Elkezdett keservesen sirni és elmondott az életéből valamit, a mit még nem tudtam. Tizenöt éves korában megszökött az anyjától Tennessee-ből. Az öreg asszony most is él még és a leányával meg az unokáival lakik. Meadow gyakran hallatott magáról és mindig azt írta az anyjának, hogy szépen halad előre és már báza is van. Egy időben azonban nagyon elhanyagolta őt és az anyja gyanakodni kezdett. Pár nappal ezelőtt levelet kapott az anyjától, a melyben azt tudatja vele, hogy néhány nap múlva hozzá érkezik. Ike arra kért engemet, hogy míg csak lehet, titkoljam előtte a dolgot és csak nagy előkészületek után tudassam vele a történeteket, mert különben megszakad a szive.

— Milyen szemtelen egy fráter volt! — jegyezte meg Carrie epésen.

— Hogy lehetsz ilyen, testvér? — kérdezte a kisebbik leány szemrehányóan. — Eppen ez az egyetlenegy gyöngédsége menti őt meg előttem attól, hogy pálcázát törjek fölötte. Hiszen hogyha abban az

elkeseredett pillanatban, mikor már tudta, hogy csak pár órája van hátra, még az édesanyja gyöngé szívére is gondolni tudott, akkor tényleg nem volt romlott ember.

— En is így fogtam fel a dolgot — válaszolt Lee halálosan. — És meg is ígértem, hogy kiméletesen járok el az édes anyjánál.

— Nos és hátha megtudja, míg ide ér? — kérdezte Watersné.

Már erről is gondoskodtam. Megmondtam Buddnak, a városi fuvarosnak, hogy ha egy öreg nő Meadow után kérdezősködik, vezesse egyenesen hozzám. Persze, nagy felelősség, de ha elvállaltam, teljesítem is.

— Tehát nálunk fog lakni?

— Ugy szeretném. Fizetnék az ellátásáért.

— Már igazán felfordul a világ, hogyha a nőtlen emberek agg nőket vesznek a lakásukba — jegyezte meg Carrie durván.

— Hogy beszélhetsz így, testvér? — sóhajtott fel Lillie. — Hát nincs egy csepp lelked se?

Carrie felugrott helyéről és kiment a szobából. Albert pedig gondolataiba mélyedt. Ugy találta, hogy nagy hibát követett el, a mikor Carrienak kezdett udvarolni. Hiszen az sohasem tudna olyan gyöngéd lenni, mint a kis Lillie.

— Hát csakugyan helyesen cselekedtem, mikor az öreg nőt magamra vállaltam? — kérdezte Lillietől.

sította, hogy az uralkodó nem osztotta a nézetét.

A bukás hírének izgalmas hatását most fokozza az a tény, hogy a Reichsrath üléseit tegnap császári kéziratral elnapolták. A reichsrath munkaképességébe vetett hit tehát újból megszűnt; a beteg osztrák parlamentnek önmagától való meggyógyulásába vetett reménység hiúnak bizonyult és kitűnt, hogy Körber ur ulmerészen számított, a mikor a magyar érdekek ellen való kirohanásait kísérő helyeslésből belső ellentétek elsimulására következtetett. Az események beigazolták, hogy az osztrákok, a mikor bennünket szidtak, nem vallottak egyúttal Körber urnak szerelmet.

Mi lesz már most? Mi következik a Reichsrath elnapolása után? Megbukott-e Körber és akcióképes lesz-e valamikor az osztrák parlament? Maholnap szőnyegre kerülnek azok a kérdések, a melyektől az Ausztriával való viszonyunk rendezése függ és ezeket a kérdéseket mi a kiegyezésről szóló törvény értelmében csak az alkotmányos Ausztriával intézhetjük el.

Vajjon föltámad-e akkorra az alkotmányos Ausztria?

Zendülések Aradmegyében.

(Saját tudósítónktól.)

— márczius 24.

Aradmegye több szociálista községének lakossága zendülésbe tört ki. Kisjenőn a sorozás, Kerülősen és Zarándon pedig a választási összeírás miatt.

— Igen, — felelte amaz határozottan. És mit fog neki mondani?

— Még nem tudom, majd a körülmények adnak utbaigazítást.

— És én majd segítségére leszek, — válaszolt a leány halkán. Olyan különös érzés vett rajta egyszerre erőt. El is fordította a fejét, aztán sietett a rétre dolgozni.

Másnap reggel, mikor Lee bejött vilásreggelire, a Budd fuvarja állott meg a házuk előtt.

Tiszán, de ósdi felöltözött öreg nő szállott ki belőle és egyenesen a ház felé tartott. Watersné kissé zavarodottan ment eléje.

— Ugy tudom, hogy ez a Meadow Ike lakása — szólott az agg nő éles hangon.

— Ugy van, asszonyom, tessék befáradni és kényelembe helyezkedni.

És Ike itthon van?

Watersné éppen válaszolni akart, mikor Lee kilépett az ajtón és megállott.

— Itt van! — káltott fel az agg nő örömtelten. — Daczára rossz szememnek, rögtön felismertem őt. Éppen olyan vagy, mint boldogult atyád. Hát nincs egy üdvözlő szavad sem hozzám?

Lee Albert tétova léptekkel indult feleje. Megfogta a feléje nyújtott kezét, de egy szót sem ejtett ki a száján.

Az öreg asszony azonban folytatta tovább:

— Kérlek, már most hozz egy pohár vizet. Ez az ostoba fuvaros sehol sem akart megállni és halálos szomjas vagyok. Pedig elhaladtunk egy csomó mosogató asszony mellett is, de hallani sem akart róla, hogy megálljunk és szóba elegyedjem velük.

Lee örömmel ragadta meg az alkalmat a távozásra és Lillie a fülébe sugta:

Aradi tudósítónk a három községben történt lazadásról a következőket jelenti:

Tegnapelőtt reggel kilenc órakor vette kezdetét a kisjenői szolgabírói hivatalban az 1903. évi ujonczok sorozása. Ezen a napon Agya, Csentye, Kerülősen és Nadab községek hadkötelesei állottak a mérőlécz alá. Mind a négy községből igen sok legény jött be Kisjenőre és általában feltűnt, hogy a legényeket a szokottnál nagyobb számban kísérték a falujokbeli férfiak. Már a sorozás előtt nagy izgalom volt észlelhető a szolgabírói hivatal előtt álló tömeg között. Nyiltan hirdették, hogy a sorozás törvénytelen, hogy a jegyzők meg akarják csalni őket, mert törvény szerint még nem kellene most sem sor alá állani.

A sorozás ennek daczára nyugodtan indult meg. Alig folyt azonban a sorozás félóráig, a tömeg egyre izgatottabb lett. Hangosan lármáztak és kiabáltak a szolgabírói előtt; a hangulat egyre fenyegetőbbre fordult. A legények kijelentették, hogy a sorozás törvénytelen, ők nem mennek a bizottság elé. A nagy lármára kijött egy csendőr és szigorú hangon csendre intette a tömeget. Csúpn ez kellett, hogy az elégtelenség nyiltan kitörjön. A legények szitkozódva, káromkodva köveket szedtek föl a földről és dobálni kezdték a szolgabírói épületét.

Mikor az első nagy ablak csörömpöléssel bezuzódott, a sorozáshoz kirendelt csendőrök feltűzött szuronyai kijött az épületből és csendre szólította fel a népet. Ekkor azonban már végleg elvadult a hangulat. A kövek csak úgy röpödték és végül egy kődarab az egyik csendőrt is megsebesítette. Az őrs vezetője erre hangosan kiadta a parancsot:

— Szuronyt szegezz!

A tömeg erre sem ijedt meg, sőt még jobban feldühödött. Sokan előrerohantak, megfogták a szuronyokat és lökdösní kezdtek a csendőrökkel. A következő pillanatban óriási kavargás keletkezett. A szorongatott csendőrök szuronysegezve a nép közé rohantak és három embert súlyosan megsebesítettek. A vér láttára megfélemedett

tömeg ijedten hátrált, csúpn egyenéhányan ingereltek és izgatták tovább a népet. A csendőrök a nyolcz legdühösebbet letartóztatták és bevitték őket a községhez fogdájába. A letartóztatottak a fogdában is folytatták dühöngésüket. A mi összetörhető ott a kezük ügyébe akadt, azt összetörték, teli torokból ordítottak és padokkal verték az ajtót. Végre ismét a csendőrség lépett közbe és átszállította a rakonozátlankodó foglyokat a járásbírói fogházába. Hármán közülök ott sem akartak lecsendesedni, mire a fogház vezetője kénytelen volt őket bilincsbe veretni.

A többiek ezalatt szétszaladtak a szolgabírói elöl. A dühös tömeg a templomba rohant, a hol a képeket levették és nagy károkat okoztak. Majd megrohanták az üzleteket és a korezmákat; az utjukba estő ablakokat betörték és a kirakatokat kifosztották.

Az időközben megerősített csendőrség csak nagynehezen tudta a további zavargásnak elejét venni. A hangulat egész délután fenyegető volt, délutánra azonban lecsillapodott a nép és a sorozást folytatták. Hir szerint a napokban a csendőrhadbírói kiküldöttje száll ki Kisjenőn, hogy megvizsgálja, vajjon jogosan használták-e fegyverüket a csendőrök.

A másik, de kisebb arányú zendülés hétfőn folyt le Kerülősen községben, a hol néhány nap óta folyik a választói jog reformjának alapját képező összeírás, a husz éven felüli férfiak statisztikájának megállapítása. E napon hiába mentek ki a község-házáról az összeírók. A községben valamennyi kaput bezárták előttük és azzal fenyegetőztek, hogy agyon ütik őket, ha nem távoznak. Több doronggal és más szerszámokkal felfegyverkezett ember üdöbe is vette az összeírókat, a kik kénytelenek voltak futva menekülni.

Az oláhok azért tagadták meg az engedelmességet, mert a Budapesten megjelenő Vonta Poporului című szociálista lap azt írta, hogy ez az összeírás nem más, mint titkos képviselőválasztás. Az esetről értesített kisjenői főszolgabírói intézkedett, hogy Kerülősenre csendőrséget összpontosít-

— Hagyja meg őt abban a hitben, hogy maga a fia, hiszen nem ártunk vele senkinek.

Mikor az öreg asszony megitta a vizet, ismét végignézett a fiatalemberen.

— Hála Istennek, milyen erőteljes vagy — jegyezte meg. — Már nálam másként van. Az öregség magával hozza a gyengeséget. A szívbj most már annyira erőt vett rajtam, hogy naponként hosszú ájulási rohamaim vannak. Az orvos rosszolja is, hogy ide jöttem a hegyes vidékre. Mondd hát, te leszoktál az ivásról?

A férfi büszkén kiegyenesedett, de hogy szeméi találkoztak a Lillie tekintetével, alázatosan válaszolta:

— Oh, igen, már régen. Nem fizeti ki magát.

Most már egyedül voltak a szobában. Az öreg Meadowné meglegedetten bölintott, azután megkérdezte:

— Kik ezek a nők?

— Watersné és a két leánya. Ők az én földemre saját pénzükön építették ezt a házat, így egyformán itthon vagyunk és te így én nálam vagy.

— A kisebbik leány nagyon tetszik nekem, az a másik folyton durczás és egy jó szava sem volt még hozzám...

Lassan teltek a napok. Az öreg asszony már teljesen otthon érezte magát. Lee Albert beleélte magát a fiui szerepbe és Carrien kívül mindenki megszokta jelenlétét, apró zsörtölődéseit, naponkénti rosszulleteit. A hegyi erős levegő tényleg ártott neki, mert napról-napra rohamosan hanyatlott. Néha egészen megüvegesedett szemekkel nézett fel Lee Albertre. Ilyenkor rendszeren Lillie dörzsölte őt föl és gyöngéden szorgoskodott körülötte. Watersné nem sokat törődött velük,

Carrie pedig folyton mérgelődött és rendszeren becsapta az ajtót s elment hazulról.

Egy napon aztán a szivgöres végzetessé váit. Hármán voltak a szobában, Lillie, Albert és ő. A leány szorgalmasan font, a férfi kezére hajtotta a fejét és úgy kísérte figyelemmel a leány minden mozdulatát. Nehéz gondolatok kóvályoztak a fejében. Az utolsó napok eseményei tudatára ébresztették annak, hogy mily nagy hibát követett el, mikor Waters Carrienek udvarolni kezdett s azzal szinte meg is értette szándékait. Most, hogy a kettő között annyira felszínre került a különbség, már nem birt jó szemmel nézni az idősebb leányra, a szíve azonban tele volt melegséggel a szerény, nemeslelkű Lillie iránt. Most is, hogy a tekintetük találkozott, az szendén, pirulva fordította el az arcát.

E perczen hörgésszerű hangokra lettek figyelmesek. Az öreg asszony hátra hajolva levegő után kapkodott. Szeme fehérje kifordult s ajkai elkékültek.

Lillie egy ugrással mellette termett s kiegyenesítette, Albert pedig dörzsölni kezdte a szíve táján.

Az öreg nő egy pillanatra magához tért. Hálásan feltekintett a két gyerekre, azután megfogta mindkettőnek a kezét és egybekapcsolta azokat.

Mikor Carrie pár perc múlva csöndesen benyitotta az ajtót, úgy találta őket, a mint az öreg asszony utolsó tekintete is érte őket.

Ott térdeltek a halott előtt, megilletődvé, kéz — kézben.

Carrie megfordult. Édes, bántó, hangos nevetéssel csapta be maga után az ajtót.

sanak. Aradról dr. Meszlényi Antal királyi ügyész utazott a helyszínére.

Zaránd községben hasonló okból tört ki a nyílt lázadás. Itt ugyanis az összeírásról az a hír terjedt el, hogy azt új adó nem behozatala miatt eszközlik. — A nép hétfőn reggel nagy csoportokba verődött össze és fenyegető állást foglalt el. A csendőrök a község háza elé vonultak, de megjelenésük nem riasztotta meg a zavargókat, sőt többen a csendőröket is megtámadták. A csendőrök tapintatos viseletet tanúsítottak, nem használták fegyvereiket, csak puskájuk tusával igyekeztek viasztorítani a tömeget. A forrongást azonban nem tudták lecsillapítani.

A szociálisták

és egy volt debreczeni primadonna.

— Saját tudósítónktól. —

— március 24.

Nagyváradon tudvalevőleg óriási primadonna háború tört ki. Az ellenfelek a Nagyváradon vendégszereplő Küry Klára és Ruzsinszky Ilona, a ki régi ismerőse a debreczenieknek, mert sokáig volt itt, — pár évvel ezelőtt — a színház tagja. A közönség persze két részre szakadt, az egyik majd meghalt Küryért, a másik pedig Ruzsinszkyre esküdött. Az utóbbiak, hogy szívük bálványát megtiszteljék, fáklyás menetet rendeztek a Ruzsinszky tiszteletére.

A fáklyás menetre a Nagyteleky-utcán este nyolcz óra tájt gyülekezett a sokaság, a mikor is híre terjedt, hogy a Küry-párt ellentüntetést rendez. — Hírül hozták, hogy a Fekete Sas előtt többen csoportosulnak és már is füttyök hallatszanak. A Ruzsinszky mellett tüntetés egyik főrendezője erre oda sietett a térre és a csoport közé ment:

— Van-e itt férfi, a kivel beszélni lehet?

Egy páran előálltak; mire az illető folytatta:

— És önök férfiak, a kik egy asszonynak ilyen fájdalmat akarnak okozni?

Látták azonban, hogy ha a fáklyás menetet megtartják, abból esetleg botrány lehet. És ezért jobbnak látták a tüntetést abban hagyni. Ruzsinszky Ilona a Fekete Sas éttermében vacsorált, mialatt egy csoport — többnyire szociálisták — aszálló előtt füttyöket és abczugkiáltásokat hallatott. Erre a primadonna kocsin távozott a lakására. Érdekes, hogy a szociáldemokrata párt ebben az ügyben gyűlést tart, a melyen Ruzsinszky I. előterjeszti, hogy őt üldözik s kéri a párt védelmét. Ugy halljuk, a szociálista párt kezébe is akarja venni a dolgot és megtartja a fáklyás menetet, kiindulva abból, hogy a pártnak kötelessége az üldözött mellett állást foglalni.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Március 24. csütörtök: Don Cézár de Bazán, vigjáték. (C bérlet.)

Március 25. péntek: Sulamith, daljáték. (A bérlet.)

Március 26. szombat: Casanova, daljáték. (Bérletszünet.)

Március 27. vasárnap: délután A vasgyáros, színmű, este Aranyvirág, daljáték. (Bérletszünet.)

Lady Windermere legyezője.

Tegnap este egy kis parázs ünneplésre használta fel a debreczeni közönség a Lady Windermere előadását. Menszáros Margitnak szerzett örömet a nézőtér, elismerésének kifejezése képen két gyönyörű virágajándékkal tüntetve ki Ezenkívül egy bársony kazettát kapott selyemrubára való szövetekkel. Az ajándékokhoz méltán megérdemelt tapsok járultak s az ünnepelet többször hívták lámpák elé. Az előadásból most is magasan felülemelkedett Jeszenszky-kné Csáder Irén, a ki a 3-ik felvonásban volt különösen kitűnő. A többi szereplők, különösen Iványi Antal, Klenovits György és Sebestyén Géza jók voltak.

Felhő Rózi bucsuja. Szombaton a Casanovában, vasárnap az Aranyvirágban bucsuzik Felhő Rózi. A két előadás szakadatlan sora lesz az ünnepléseknek. A két előadás azért kerül bérletszünetben színre, mert mindenik bérletben már a Casanova és az Aranyvirág kétszer-kétszer adatott. Az Aranyvirág előadására a jegyek nagy része elkelt, a Casanovára is nagyban veszik a jegyeket.

Klenovics György búcsúja. Drámai társulatunk egyik kiváló tehetségű tagja: Klenovics György, ma búcsúzik a debreczeni közönségtől, hogy virágvasárnapja után elfoglalja a nagyváradi színház dramai ensemblijában az öt megillető helyet. Klenovics György többször játszott már Debreczenben s nem is szívesen bucsúzik tőle a közönségnek az a része, mely az ő komoly törekvésektől áthatott művészetét méltányolni tudta, a mely művészet feltűnést keltett a mult őszszel a fővárosi Nemzeti Színházban is, a hol vendégszerepelt. Egyike ő a legjobb Bánk bánoknak, Hamleteknek, Oihellóknak s legkiválóbbja az egyre ritkuló tragikus hősöknek. Régi histriók tanítványa, a ki nem mesterségnek tekinti a színjátszást. Szeretettel fogunk emlékezni az ő klasszikus alakításaira. Ma este a Don Caesar de Bazánban búcsúztatja a közönség, mely a jeles színészt megillető ovációkban fogja részletelni. — Ugyanezen estén lép fel utoljára Krasznay Ernő.

A karszemélyzet jutalomjátéka. A karszemélyzet jutalomjátékán, e hó 28.án, hétfőn kerül színre dr. Balkányi Emil kerületi orvos népszínműve: „A bajtál”. A népszínművet a szerző a karszemélyzet jutalomjátékára engedte át és a népszínmű próbái már serényen folynak. A népszínműben előforduló népdalok kedvesek, fűlbemászók és rövid idő alatt bizonyára közkedveltek lesznek. A dalok zenéjét Balkányiné Bódi Ella, a debreczeni színház volt jeles hangu primadonnája irta. A társulat nagy lelkesedéssel készül a népszínműre, melynek azok, kik a darabot ösmerik, a legszebb sikert jósolják.

Halál rablás közben.

— Saját tudósítónktól. —

— március 24.

Rendkívüli eset történt e napokban — mint nekünk írják — a kolozs megyei Kozmatelke községben. Betörők jártak Varga Mihály nevű odaváló gazda házában. Bezúrták a ház utcára nyíló ablakait s behatoltak az utcai szobába, a hol feltörték a szekrényeket s a mi csak elvihető volt, azt összeszedték. — Varga Mihály, a ki családjával a szomszédos szobában aludt, felébredt s hallotta a neszt, de nem tudta mire magyarázni a dolgot.

Később a zörgés megismétlődött, mire a gazda fölkel és gyertyával kezében átment a másik szobába. A rablók ekkor már befejezhatték munkájukat, mert a ruhaneműek egy része csomagba kötve, már az utcán, a másik része a szobában volt.

A mikor Varga a szobába lépett, csak egy embert talált még ott, a ki éppen az összekötözött ruhaneműeket az ablakon át dobálta ki. A betörő a gazdát meglátva, felugrott az ablakra s onnan kiugrott az utcára, de oly szerencsétlenül, hogy a lába megakadt ugrás közben s a rabló fejével bukott le a kövezetre. A kirabolt gazda lármát csapott, mire összefutottak a szomszédok, a kik az elrabolt ruhaneműk mellett megtalálták a rablót is, de élettelenül. A rabló a fejére esett s ennek következtében oly súlyos koponyarepedést szenvedett, hogy agyveleje szétloccsant.

A helyszínen megjelent hatósági közegek a rablóknak még nem tudtak nyomára akadni.

NAPI HIREK.

Vesztett macska által megmárt gyerekek.

— Pánik egy tanyán. —

— március 24.

B.-Ujváros határában a Fürst Ödön által bérelt Kónya tanyán nagy rémület volt tegnap. A tanyán egy macska veszettségi dühében irtózatos vérengzést vitt véghez a tanyán levő állatokban és mikor üzőbe vették, egy asszonyt és négy gyermeket véresre mart.

Az esetről a következőket írja tudósítónk:

Itt a Kónya-féle tanyán egy veszett macska garázdálkodott tegnap. Nagyon borzalmas látvány a veszett kutya garázdálkodása, de még az sem fogható ahoz, a mit egy veszett macska követ el, a melyet nagyon nehéz és veszedelmes ártalmatlanná tenni.

A kasznár macskája veszett meg s örült nyargalással befutkosta az egész tanyát. Megmarta az udvarban legelésző állatokat, köztük egy szamarat, baromfiakat, disznókat majd neki rontott az udvaron játszó gyermekeknek s azokat is összemarta. Ugyisint megmarta az asszonyokat is, a kik üzőbe vették s le akarták ütni.

Végre is a segélykiáltásokra előkerültek a férfiak is, a kik közül azután a kasznár lelőtte a veszett állatot.

Az orvos vizsgálatot tartott s megállapította a macska veszettségét. Megmarta a macska Veréb Menyhátrné, annak 12 éves András fiát, továbbá Nagy János 3 és fél éves gyermeket, Fényes Borbála 3 éves gyereket és Buday Erzsébet 6 éves leányt.

A megmárt asszonyt és a gyermekeket is beszállították Debreczenbe, a honnan a ma déli vonattal szállították fel őket a budapesti Hőgyes-féle intézetbe.

Természetesen a tanyán nagy a pánik. A hatóság az összes megmárt állatokat kiirtatni rendelte s ugyszintén az összes környékbeli kutyákat és macskákat.

— **A re dőrtisztviselők egyenruha viselete.** Végh Gyula h. rendőrtőke kapitány hetekkel ezelőtt a rendőrtisztviselők egyenruha viselési szabályrendeletére hivatkozással az összes rendőrtisztviselőket felhívta, hogy szolgálatban kötelesek egyenruháat viselni. A főkapitány eme rendelete ellen dr. K. Tóth Mihály mezőrendőrkapitány beadványt intézett a tanácshoz, melyben kifejti, hogy ő mint mezőrendőrkapitány semmiféle rendőri szolgálatot nem teljesít és így rendőrtisztviselőnek nem is tekinthető, kéri a tanácsot, mentsék őt fel az egyenruha kötelező viselése alól. A tanács a beadványra azt határozta, hogy a kérelemmel elutasítja Tóth Mihályt és miután ő is rendőrtisztviselő, köteles a szabályrendeletre alkalmazkodni és az egyenruhát viselni. — A tanács elutasító határozatába nem nyugodott meg dr. K. Tóth Mihály, felelősséget élt a közgyűléshez. A tanács ma ezen újabb beadvánnyal foglalkozott és kimondotta, hogy a Tóth M. ügye nem tartozik a közgyűlés hatáskörébe, felelősséget visszautasítja és felhívja újból a főkapitányi rendelet teljesítésére.

— **A városi nyomda önállósítása.** A közgyűlés nemrégben kimondotta, hogy a városi nyomdát, hasonlóan mint a légszuszoggyárt, önállóan kezelte. — A miniszter tegnap érkezett leiratában tudatja, hogy a közgyűlés határozatát jóváhagyja azzal, hogy külön kezelési szabályrendelet készíthető, mert a megállapított üzletszabályzat nem pótolhatja a szabályrendeletet.

— **A debreczeni szinikerület.** A debreczeni szinikerülethez tartozik Máramarosziget és Nyiregyháza, melyek a debreczeni szinikerületnek nyári állomásai. Debreczen város három évre, a meddig az igazgatóval is tart a szerződés, kötötte meg az egyezményt a két várossal. A pályázati feltételeket a tanács úgy módosította, hogy ezután 6 évre adja bérbe a színházat, természetesen tehát, hogy a két várossal is meg kellett állapodni, hogy a szinikerületre vonatkozó egyezményt ne 3, hanem 6 évre újítsák meg. Oláh Károly ez ügyben Szigeten és Nyiregyházán járt, s mindkét helyen megállapodtak abban, hogy a debreczeni szinikerületre vonatkozó egyezményt újabb 6 évre megújítsák.

— **Ítélethirdetés a bileki katasztrófa ügyében.** Szerajevóban tegnap hirdette ki a katonai bíróság a bileki ügyben hozott ítéletet, a mely szerint Grünzweig ezredest öt hónapi, Török ezredest két hónapi szigorított fogságra ítélték a szolgálati szabályzat figyelmen kívül hagyása miatt, a mit az által követtek el, hogy elhanyagolták az előjárónak azt a köteleességét, a mely az alája rendelt legénység gondozásában és kimelésében áll. Jaschi őrnagy, a ki ellen a bírósági eljárást megszüntették, felelősséget uton fog bűnhődni. Dragoli

vezérőrnagyot, Basinszky alezredest és Nedelko őrnagyot felmentették.

— **Tűz egy tanyán.** Tegnapelőtt Lichtschein Jenő és Marton András kőrára tűz volt a Vermeshát-féle tanyán. Leégett egy 10 öl hosszú szalmakazal és egy boglya tűzök. A tüzet, mint a vizsgálat megállapította, egy kis tanyabeli gyermek okozta, a ki gyufával játszott a kazal tövében. A termés biztosítva volt.

— **Szőlős gazdák érdeke.** Szőlős gazdák figyelmébe ajánljuk, hogy a rovar-tani állomás főnöke: Jablonowski József, folyó hó 27-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a város háza nagytermében a szőlőmoly elleni védekezésről értekezést tart, illetve utmutatást ad, hol is az érdeklődő szőlőbirtokosok szívesen láttatnak.

— **Visszautasított közúti zárószámadás.** A kereskedelemügyi miniszter Debreczen város 1901–1902. évi közúti zárószámadását alaki hiányok miatt tárgyalás alá nem vehette s azt újból való elkészítés végett a tanácshoz visszaküldötte.

— **Egy érdekes ember halála.** Székelyhidon, mint tudósítónk jelenti, hosszas szenvedés után meghalt Dövényi Pál ügyvéd, a ki az egész vidéken nagy népszerűségnek örvendett. Az elhunyt ügyvéd igen érdekes multu ember volt. Papi pályára készült, s mint felszentelt lelkész jövedelmes plébániához is jutott. Istenbe vetett hittel gondozta a nyáját, egyszer azután a békés parokiára bevetődött a szerelem meleg nap sugarára. Más szóval a plébános szerelemre gyuladt egy szép szőke leány iránt, a ki az ur szolgáját a szívébe fogadta s Dövényi Pál megvált a parokiájától, az egyházától a református hitre térve feleségül vette szerelmét. Akkorában nagy szenzációt keltett a riika házasság. A fiatal pár megtalálta boldogságát s a férj erős akarattal készült új pályájára. Ügyvéd lett s Székelyhidon telepedett le, a hol közbecsülés vette körül. Dövényi Pál 57 éves volt, dúsgazdag ember. Halálát feleségén kívül két gyermeke siratja.

— **Nyilvános nyugtázás.** Az 1904. évi márczius 19-én tartott Protestáns-estélyen felülfizettek: Kiss Aron 2 korona, özv. Márk Pálné 2 korona, Márk Endre 4 korona, Hegedűs Sándor és Társa 5 korona, Géressy Kálmán 2 korona, Csáthy Ferencz 4 korona, özv. Tüdös Józsefné 1 korona, Kiss József 3 korona, Hajdu Jánosné 2 korona, N. N. 50 fill., N. N. 20 fill. Ugy az említett nemes szívű adakozóknak, mint Németh András urnak, ki ingyen bocsátott rendelkezésünkre az estélyre 150 darab székot, ez uton is köszönetet mondok társulatunk nevében. — Oh, hány ártatlan gyermekajak, hány bánkódó és örömtelt férfi s női szív fog — miközben elmerül a biblia olvasásába — áldást sóhajtni a jeltévőkre, a kik kezökbe adták a világosság és boldogság kuffejét: a bibliát! A jó Isten hallgassa meg áldást mondó imádságukat és sokasítsa meg szeretetét azok felett, kik jót tenni meg nem szünek soha örökké! Debreczen, 1904 márczius 24. Harsányi Pál, főiskolai szenior, a H. O. T. elnöke.

— **A nagylaki választás.** Dr. Nagy Sándort függetlenségi programmal, ötszáz szavazattal képviselővé választották Haas Antallal szemben.

— **Hirtelen halál.** Fazekas Samu h. szoboszlói lakos a minap a szőlőskertben kapálgatott. Kapálás után haza akart térni. Kapája tisztogatása közben lehajolt s hirtelen összeesett. Azonnal meghalt. Szívizsélhűdés ölte meg.

— **Öreg honvédek bálja.** A debreczeni öreg honvédek e hó 26-án este tartják meg évente szokásos báljukat, a Korona vendéglő nagytermében. A közönség hazafiasan is cselekszik, ha mennél nagyobb számmal keresi fel a bált, mely

különbön is mindig pompásan szokott sikerülni. Belépti-jegy 1 korona, család-jegy 2 korona. Jegyek előre válthatók Scheffel és Gréf-tőzsdében.

— **Kossuth Ferencz és Thaly Kálmán üdvözlése.** Pécsváradról a következő üdvözlő iratot küldték Kossuth Ferencz és Thaly Kálmán, a függetlenségi párt elnökeihez:

„A pécsváradai járás lelkes választó polgárai szeretett képviselőjükkal egyetemben fényesen megünnepelvén a szabadság idusát, üdvöt, boldogságot és áldást kértek Tiszátok, kik szembeszállva vészszel és viharral, guynyal és ragalommal, mint kőszikla állatok rendületlenül a haza üdvéért és boldogságáért. A ti eszmétek győzött s szerette a béke áldását most is hazánkra. A nemzet halhatatlan atyjának gyászünnepén imádkozunk érte-tek. — S hogy a jó Isten adjon hasonlókat a magyar hazának a beteg vezérnek gyógyulást és egészséget, a győző kuruczoknak hosszú, boldog életet. A márczius hó 15-én tartott népgyűlés határozatából küldetik Pécsváradról 1904. márczius 18-án. A polgárok nevében: Göde Sándor ev. ref. lelkész, a függetlenségi Kossuth-párt elnöke.”

— **Szamos bérkocsist büntetett meg** tegnap megint a rendőrség különböző kihágásokért. A büntetések most még szigorubbak voltak mint a multkor, úgy hogy erős kilátás van arra, hogy a bérkocsisok garázdálkodásának egyszer mégis vége szakad.

— **Leányrablá.** A torontálmegyei Csenta községben Dimitrievics Márkó fiatal legény már hosszabb idő óta gyengéd érzelmeket táplált a falu egyik legcinosabb hajadoná, Iszakov Jevrem csentai módos gazda Zorka nevű 18 éves leánya iránt, a ki azonban cseppet sem mutatkozott hajlandónak a legény szerelmét viszonzni. Ezért Dimitrievics elhatározta, hogy ha kell, erőszakkal is magáévá teszi imádotját. Hogy tervét keresztülvihesse, szövetséget két társával Zsigoracz Györggyel és Vidity Zsivával. A három legény néhány nappal ezelőtt délután elment a leány háza elé s itt különböző ürügyek alatt kicsalták a házból a leányt, a kit aztán magragadták s Dimitrievics házába huzolták, a hol másnap délelőttig tartották. A leány nem mert segélyért kiáltani, mert elrablói folyton azzal ijesztgették, ha csak meg is mer mozcizanni, menten agyonlövik. A leány szüleinek erélyes fellépésére sikerült később a szép Zorkát rablói kezéből kiszabadítani, a kik ellen megindították a büntető eljárást.

— **A primadonna estélye.** Egyik színházunk búbajos primadonnájánál bizalmas estély volt a napokban; talán tizen vagy tizenketten voltak együtt; a háziasszony fiatal szép barátnői, néhány mágnás, köztük egy főispán, pár képviselő és két író. A vendégművésznők egyike a közönség izléséről kezdett beszélni, melyet nem lehet megtevesztetni, míg az egyéni izlés gyakran téved, a legkényesebb izlésű emberek is hibetetlenül elvetik néha a sulykot. A primadonna erre így szólt: Szeretném tudni, ki milyennek gondolja azt a bizonyos legkényesebb izlést? E kérdés nyomában hosszab eszmecsere indult mindenki, a ki szóhoz jutott, el akarta mondani az erre vonatkozó véleményét. Végre megszólalt a főispán. „Hát ha valaki igazi kényes izlést akar tanulmányozni — szóló mosolyogva, figyelje meg a közönség magatartását akár művészetekkel, akár az irodalommal szemben. Kezdetben mindenki megelégedett a deklamációval s az egyszerű diszletekkel. Később a szavaláshoz jött az ének, a fényes kiállítás, pompás

jelmezek, de ma már táncz is kell és így megy ez az irodalomban is. A lapok kezdetben irtak politikáról is és közölték a lezujabb híreket s a közönség boldog volt, hogy drága pénzen ilyen lapokat kaphatott. Később divatba jött a tárczaccikk, a novella, a regény, már nem is lap, a melyben versek nincsenek a legjobb poétáktól, visszaemlékezések a legelső íróktól, egy lap plane cikket között maguktól a miniszterektől és legnevesebb államférfiaktól. — De még ez mind semmi. Ugyanez a lap, melynek élén Kossuth Ferencz, Eötvös Károly és Fenyő Sándor állanak, évek óta úgy készül, hogy benne minden társadalmi osztály megtalálja a maga érdekei képviselőjét, a kiknek valami teljesületlen vágyuk vagy reményük van, csak ehez a laphoz irnak és föltéve, hogy jogos a kívánságuk, szívesen találják benne. „Ah, hiszen a méltóságos ur az Egyetértés-ről beszél!” kiáltott fel a primadona. „Nem én — felelt a főispán — én a legkényesebb izlésről beszélek, a mit ez a lap kielégíteni törekszik, még pedig példát tudok rá, hogy sikerrel. Én egyszer véletlenül tanuja voltam két vármegyei jegyző szóváltásának. Az egyik dicserő az Egyetértést, a másik kifogásolta, hogy nem közöl divatképet. — „Az igaz, felelt az első, de küldi a Divat Szalont negyedévenként 1 forintért.” „Más lapok ajándékkönyveket is küldenek szívesen.” „De egyik sem olyat, mint az ideai Rákóczi-Album, melyet még most is megkap minden új előfizető.” „Hát ez is igaz, de más lapot ma már hét koronáért kapni negyed évre.” „Nos, minden néven nevezendő tisztviselők ugyanezért a kedvezményes árárt kapják meg az Egyetértést is.” „Ebben az esetben — fejezte be beszédét a főispán — az Egyetértésről el lehet mondani, hogy politikai függetlenségével, érte-süléseinek gyorsaságával csakugyan a legkényesebb izlést is kielégíti” s az egész érdekes társaság egyhangulag igazat adott a szonoknak és elhatározták, hogy a most kezdődő évnegyedre valamennyien előfizetnek a magyar uri körök e régi elvű lapjára.

— **Lóháton Galiciába.** A nagy-kikindai huszárezredet most Galiciába helyezték. Az ezred április 7-én indul el. Ezt a hosszú utat azonban nem vasuton, hanem lóháton teszi meg és a katonai körökben erősen érdeklődnek, hogyan válik be ez a „menetelés”.

— **A ki kertjét szereti,** szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magszükségletét Ma-uthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A czég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti és virágujdonyságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalu-sy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratanál levő kirakatokban.**

— **A kendők királynéja** Stein László mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Fekete Jakab** uri divat üzletében, Debreczenben, főtér, legújabb férfi-, fiu- és gyermekkalapok, izléses nyakkendőök, ingek, gallérok és kézelők, keztük és harisnyák olcsó szabott árak mellett kaphatók. — „Friseh”-féle szabadalmazott alsónadrágok főraktára.

TAVIRATOK.

A képviselőházi ülése.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —
(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

Budapest, márczius 24.

A képviselőház mai ülésén **Lukács** László pénzügyminiszter betérjeszti az állami beruházásokról szóló törvényjavaslatot.

Egyben visszavonja az ez irányban betérjesztett javaslatot. Az új javaslat első része a helyi érdekű vasutak kiépítésére és az államvasutak hálózatának fejlesztésére vonatkozik, a második rész pedig a törvényhatósági közutak kiépítésére vonatkozik, a harmadik rész pedig az egyes miniszteri tárczákra vonatkozó beruházásokat tartalmazza.

Kéri a Házat, hogy a javaslatot utasítsák a pénzügyi bizottsághoz.

Báró **Kaas** Ivor azt állítja, hogy a közgazdasági bizottságnak is van köze ehez a javaslatához.

Bartha Ödön panaszolja, hogy egy fegyelmi ügyben betérjesztett interpellációjára nem kapott választ.

A miniszterelnök kijelenti, hogy a szünet után minden interpellációra sor fog kerülni.

Azután harmadszori olvasásban elfogadták az 1903. évi költségvetési javaslatot.

Ezután rátérnek a horvát provizorium javaslat tárgyalására.

Buzáth Ferencz felemlíti, hogy a horvát képviselők most nincsenek jelen. Bezzeg mikor a magyar alkotmány elleni merényletre készültek, akkor egy sem hiányzott közülök.

Gróf **Batthyány** Tivadar hosszasan fejtegeti, hogy mi az oka annak a gyűlöletnek, melylyel Horvátország Magyarországgal szemben viseltetik.

Szederkényi Nándor azt mondja, hogy Horvátország hálátlansággal fizetett a magyar jótéteményekért. Egyik sem fogadja el a javaslatot, ugyszintén **Babó** Mihály sem.

A miniszterelnök szólalt ezután fel, védelmébe veszi a horvát képviselőket, a kik mindig teljesítették kötelességüket s most csak tapintatosságból nem jöttek el.

Majd a horvátországi magyar gyűlöletre térve át, kijelenti, hogy van ugyan Horvátországban egy magyarellenes mozgalom, de azt mesterségesen készítették elő s most egy békésebb áramlat kezd tért hódítani.

Bartha Ödön szólal még fel, mely után a Ház a javaslatot elfogadja.

Harmadszori olvasása a javaslatnak szombaton lesz.

Nessi Pál felszólalása után elfogadták a tisztviselői óvadékok eltörlésére vonatkozó törvényjavaslatot.

A képviselőház szünete.

Budapest, márcz. 24. A képviselőház szombaton még ülést tart, azután megkezdődnek a husvét szünetek. A főrendiház szombaton fog ülést tartani.

Orosz-japán háború.

London, márczius 24. A „Standard”-nak jelentik Tókióból: A különböző la-

pokban megjelent az a hír, hogy három japán cirkálóhajó elsüllyedt volna, nem nyer megerősítést s aligha felel meg a valóságnak.

Sanghai-ből jelentik: A Hu Sang mellett levő japán cirkálóhajó még mindig ott maradt, mert az oroszok nem teljesítették azt a feltételt, hogy a Mandzsúr nevű cirkálóhajót harcoképtelenné tegyék.

Szoul, márcz. 24. A koreai kormány megparancsolta a falvak lakosságának, hogy segítsenek az átvonuló japán csapatoknak a készülődésekben és mindennemű szerzőmokat bocsássanak a hadak rendelkezésére. A japánok a folyókön hidakat vernek és a folyók partjain hihetetlen gyorsasággal erődítményeket építenek. Ily módon Szöultól Csang-Csungig megerősítették a partvidékeket.

A japánok egy hónap alatt döntő ütközetet avarnak provokálni. Két hadtestben vonulnak előre, hogy az oroszokkal találkozassanak.

A pécsi bányarobbanás.

Pécs, márczius 24. A pécsi bányarobbanás áldozatai közül hatot megtaláltak. Még kettő hulláját nem lelték meg. Az egyik áldozatot: Révész Imrét ma temették el nagy részvét mellett. Az áldozatok kivétel nélkül családostól emberek voltak, özvegyeket s árvákat hagytak hátra.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Márczius 24

Készaru: 5-ig olcsóbb.

Buza áprilisra	8 03—8 04
Buza májusra	8 06—8 07
Buza októberre	8 02—8 03
Rozs áprilisra	6 38—6 40
Zab áprilisra	5 29—5 31
Tengeri májusra	5 15—5 16

TARKASÁGOK.

A lóvonat.

Pörös ügyben jött be a városba a tanyai ember a feleségével együtt és miután jól kiveszekedték magukat a fiskáriussal, kimentek a Pavillon laktanyába katonai fiukat meglátogatni, azután dél felé megindultak a vonathoz. Azonban az öreg pár cseléd fáradt lábai nagyon hamar megéreztek, hogy nem a tanyai porhanyós földön, hanem tódott-fódott aszfalton járnak. Ugy gondolták hát, hogy alkalmasabb lesz a lóvonathoz folyamodni.

Felültek a Kossuth-utcai fura járműre, a mely olyanokat zökkent, hogy az öreg néni majdnem elharapta a nyelvét. (Persze azért nem is haragudott volna meg a gazda.) A zötyögés csak nem akart megszűnni, a mire az öreg felállt és körül nézett, hogy mi lehet az oka a folytonos zökkenésnek? Ide-oda nézgett, de sehogyan se tudta kitalálni. Tanácstalanul állt meg a kocsii elején és merőn nézte a befogott girhes párát. Egy ideig szó nélkül bámulta

az állatot, majd nagy örömmel fordult élete párjához:

— Tudom már mié zotyög ez a lóvonat.

— No mié?

— Mert sánta a ló, a ki elejbe van fogva.

Pör egy szóviczos miatt.

Néhány nap mulva érdekes becsület-sértési pör lesz a debreczeni büntető bíróságnál. A pör egy szóviczos miatt támadt és története a következő:

Két állami tisztviselő rövid idő óta együtt szokta tölteni nemesak a nappalait, hanem az éjszakáit is. Tudniillik az egyik nőtlen volt, a másiknak pedig, a ki szabad óráiban veszedelmes szóviczczygáros, a felesége hazautazott az édes mamájához, a hol kedvére elzokoghatja, hogy „óh, a férfiak mind közönségesek“.

A míg az asszonyka oda volt, a két kolléga vidáman töltötte az időt és mindig a hajnal vetette őket haza. Tegnap aztán bus areczsal jelent meg a nős tisztviselő a vendéglői asztalnál.

— Mi baj, öreg? — tudakolta a másik.

— Baj van. A feleségem ma azt írta, hogy holnap itthon lesz

— Váratlan katasztrófa.

— Vége lesz az aranyjezei szép napoknak, — szóló busongva a szalmaözvegy.

Kis szünet után pedig hozzátette:

— És most már a kőkorszak következik.

— Miért a kőkorszak?

— Mert ezután már otthon kő maradni.

Erre a másik, a ki nagy ellensége a szójátékoknak, haragra lobbant és olyasmit eszelekedett, a mit a bíróságnál „tettleges becsületstétés“-nek neveznek.

...Hát így történt.

Boyár.

IRODALOM.

A városban . . .

— Versek a falunkból. —

A városban tegnapelőtt
Két gavallér egymásra lött...
— Megtudja az egész ország:
Hírül hozza minden ujság...

Nálunk, ha két parasztleány
Össze is tűz egy lány kezén:
Nem kerül az ujságokba,
Legfelebb — a falu tudja...

(Csenger, 1904.)

Baka Elek.

„Fotografia“ czim alatt egy új havi folyóirat indult meg Kiss Zoltán fényképészeti szakíró szerkesztése és kiadásában. A lap kiváltképen a műkedvelő fényképészek szakközönsége akar lenni. Előfizetési ára egész évre csak 6 korona. Minden számhoz külön képmelléklet van csatolva. Előfizetések a szerkesztő címére Szombathelyre küldendők.

MULATSAGOK.

Bocskay ünnepély H.-Szoboszlón.
H.-Szoboszlón Bocskay ünnepet rendeznek

s erre a következő stilszerű meghívót bocsátotta ki a rendezőség: Mi, a hajdusoboszlói függetlenségi és 48-as Kossuth-kör előljárósága tisztelettel adjuk tudomására mindazoknak, a kiket illet, hogy a hajduság s ezek között ez mi lovas hajdu nemzetségünk atyjának, dicső urunk és nagy fejedelmünk Bocskay István 6 nagyságának „az két magyar haza“ törvényes jogai és vallás szabadsága kivívása érdekében történt diadalmos fellépése s „az átkos németeken nyert sújtó győzelmének“ háromszáz esztendő fordulójára alkalmatosságából, szerény hajlékunkban, a feltámadás magasztos ünnepének első napján, azaz: ez most folyó év április 3 dikán estve 7 órakor Bocskay-ünnepélyt ülünk, a mely alkalmatosságra kegyelmedet, hitveseivel, gyermekeivel és minden hozzátartozó családjával egyetemben illendőképen meginvitaljuk. Az ünnepélyt bevezeti ez mi lovahajdu városunk követje Kovács Gyula, ünnepi beszédet mond Tudós Baltazár Dezső lelképásztor atyánk fia, szavalásra lesz készen a husvéti legátus és a mikor kivántatik, hazafias dalokat énekelend a „szoboszlói dalegyesület“. Ha valaki magányosan jönne, ne terheltesék egy korona husz fillért, ha minden családját hozza, három koronát, pénztárunkba fizetni. Az ünnepélyt követő „Táncz-vigasság“ rendezése ez mi városunkbéli ifjuságot illeti.

A tiszafüredi izr. nőegylet mulatsága.

— Saját tudósítónktól. —

A tiszafüredi izr. nőegylet folyó hó 19-én a „Bika“ szálloda disztermében fényesen sikerült, tánczezal egybekötött mulatságot rendezett, mely változatos, magas színvonalu műsorával igazi gyönyörűséget szerzett Tisza-Füred és vidéke műértő közönségének, melynek színe-java részt vett a felejthetetlen est örömeiben.

Az est elouja Felhő Rózi művészi éneke volt. Debreczennek dédelgetett, nagy művésznője méltónak bizonyult ama nagy szeretetre, melylyel a nagyközönség otthon is adózik neki. Szüni nem akaró taps és éljenzés volt hű fokmérője a szívekben fakasztott láznak.

A bájos művésznőt Drumár János kísérte zongorán igazi művészettel és precizitással. Kedves jelenség volt a színpadon Flamm Irénke kisasszony, a ki bájos természetességgel szavalta el Makai Emilnek egyik alkalmi prologját. — A kedves előadást zajos tetszéssel honorálta a közönség. Paitz Jánosné urnő remek czimbalom játékaival szerzett igazi műélvezetet. — A szüni nem akaró tapsok élénken jelezték a visszhangot, melyet a mély érzéssel és tökéletes technikával rezgésbe hozott hurok a szívekben keitettek. Gergelyffy Endre brilláns cello játékaival exzellált. A művész teljesen uralkodott nehéz hangszerén, melyből csodás hangokat hozott ki. Riadó tapsal éljenzéssel jutalmazta a közönség a nem mindennapi élvezetet. A fényes műsort követte Horváth Oszkár urnak átmondott alkalmi szavalata. A hálás közönség élénk tapsal méltányolta a nemes törekvést.

A művészi előadást társasvacsera és táncz követte, melyet derült kedvvel kivilágos-kiviradtig lejtettek a jókedvű párok, dicsérve az egylet érdeműségeit és szeretetteljes buzgalmát, melylyel a fényes est sikerét, mint a multban már számtalanszor, ez uttal is biztosította.

A jelenvolt hölgyek névsorát következőkben adjuk:

Asszonyok: Ackermann Mórné, Blau Samuné, Blau Lajosné, Braun Albertné,

Czeizler Sománé, Czóbel Czeecilis, Epstein Jakabné, Ernst Vilmosné (Debreczen), Flamm Ignácné, Feuer Gézáne (Igar), Harsányi Béliáné (Szolnok), Horváth Sándorné, Herczeg Ignácné, Haás Lajosné, Kovássy Kálmánné, Klein Zsigmondné (Órs), Klein Zsigmondné, Klein Dávidné, Kékessy Dezsóné, Kovács Gézáne, Kalavszky Albertné, dr. Kiss Aladárné, Krausz Adolfné, Liptay Endréné, Lipsey Arpádné, Mocsáry Imréné, Pekácsy Istvánné, Politezer Lipótné (Kecskemét), Pilitzer Ignácné, Pásztor Béliáné, Peitz Jánosné, Schwarcz N.-né (Órvény), dr. Soltész Henrikné, dr. Schleiminger Lászlóné, Schwarcz Alajosné, Szántó Samuné, dr. Szücs Bertalané, Thomka Imréné, Thomka Jánosné, Thurzó Béliáné, Toronykői Frigyesné, Wildmann Lipótné, Weisz N.-né, Weizsmann Józsefné.

Leányok: Ackermann Lujza és Hanka, Epstein Jolánka, Flamm Irénke, Olga és Iluska, Feuer Erzsike (Igar), Herczeg Ilonka, Haás N. Kisházy Mariska, Liptay Erzsike, Lipsey Pálma, Moga Eugénia, Nánásy Mariska, Pásztor Gizella, Suhajda Katicza, Schwarcz Regina (Órvény), Schleiminger Miczike, Soltész Juczika, Simonyi Lenke, Wildmann Lenke (Szöllös), Weisz Rózsika (Kecskemét), Weisz Gizella.

Felülfizetések: Ernst Vilmos (Debreczen), 14 korona, dr. Soltész Henrik 11 korona, Pásztor Béla, Róssinger Lajos (Debreczen), Róssinger József (Debreczen), Fábry Dezső, Klein Sándor (Órs), 10—10 korona, László Bertalan, Klein Mór (Poroszló) 7—7 korona, Györgyei Ödön (Oszkár-major), dr. Freund Odón (Ujvidék), 5—5 korona, Klein Zsigmond (Órs), Lipsey Józsefné 4—4 korona, Justus Gyula, dr. Ernst Ede (Eger), Mezei Dávid (Miskolc), dr. Grósz Lajos 3—3 korona, Flamm Ignác, Grossman Máttyás Károlyné, Herczeg Ignác, dr. Grünwald Ignác (Egyek), Fülöp Zoltán, Róssinger Mór (Domaháza), 2—2 korona, Schwarcz (Órvény), Czeizler Samu, Epstein Jakab, Fried Dezső 1—1 korona. Melyekért fogadják hálás köszönetünket az elnökség nevében dr. Soltész Henri né egyi. elnök.

REGÉNYCSARNOK.

Csárdai történet.

Irta: Harangi József.

(19)

— Jöjjön csak, Kaszás, fogja meg a kezemet és bocsásson le ezen a nyíláson.

— De kánt'ram —

— Semmi de, ne féltsen engemet. A gróf ur bizonyosan alszik a sirbolt valamelyik fülkéjében, azért nem hallja kiáltásunkat. Le kell mennem.

Lassan, óvatosan ereszkedett le Mátyás a halottak országába. A temetőcsész a kezeit tartotta, míg egész testével benn nem volt; mikor a feje is eltűnt, elbocsátá s Mátyás leesett a kriptá fenekére.

— Lenn volnék! — kiáltott fel a fönnlevőkhöz, — de semmit sem látok. Adjátok le a lámpát!

Lenyújtották neki.

A lámpa világánál aztán összejárta Mátyás a tágas sirboltot, de senkit sem talált odalenn.

— Nincsen már itt — gondolá szomoruan — elriasztottam innét.

Vissza akart menni a nyíláshoz, hogy távozzék, midőn véletlenül az ajtóra pillantott s meglátta benne a kulcsot. Mégis csak kell valakinek idelelni lennie, de hol? Hasztalan járta még egyszer össze a sirboltot, hiába kopogtatta meg a fül-

kék falait, hiába tekintett bele utoljára a Jenő gróf koporsójába is: sehol sem talált senkit. Végre a legutolsóhoz folya-
modott: kiáltozni kezdett.

— Gróf ur, gróf ur, jöjjön elő, ne tartson semmitől! Én vagyok itt régi ismerőse, Énekes Mátyás, a kántor!

E szavakra egy, Mátyás által eddig észre nem vett alacsony vasajtó nyílt fel a sirbolt oldalfalában, meggörnyedve jött elő egy férfi alak, utána egy másik: Jenő gróf és inasa, Samu.

— Hála istennek! — kiáltá a kántor — megismerték a szavamat. Itt van a naplója, gróf ur, én vettem el, átolvastam és mindent tudok. Meneküljön most már innen minél előbb és ne tartson többé attól a kötélrelvélő Strossmanntól, mert az odakünn fekszik megkötözve a havon.

Jenő nem értette a dolgok összefüggését, azért ámulva hallgatá a Mátyás szavait.

— Hozzátok be, — mondá az felrohanva a sirbolt lépcsőin az ajtóhoz és felnyitva azt, — hozzátok be azt az embert!

Egy perc múlva ott feküdt Strossmann a Jenő lábai előtt megkötözve s a megivott mákonytól élettelenül.

— Halva van?, megölték önök? — kérdezé a gróf.

— Nem, — felelé a kántor — csak mákonyval kábítottuk el.

A csárdába jött az éjjel azon szándékkal, hogy feltöri a sirbolt ajtaját és meggyilkolja őnt, gróf ur.

— A nyomorult tehát csakugyan gyanította a cselt, a m-lylyel megmenekültem előle!

— Igen, mert a múlt éjszaka meglátta a gróf urat s azt hiszem, fölisméré. De most már ártalmatlanná van téve. Gróf ur pedig hagyja el ezt a szomorú helyet és meneküljön. Mig tulmegy a határon, addig mi fogva tartjuk ezt a gazembert.

Hallgatva és megilletődve állottak ott egy darabig, csak a temetőcsész sohajtsága és a Vastag Jankó zokogása hallatszott. Igen, a komor csapláros nem tudott szavakban kifejezést adni határtalan örömeinek, mit a gróf megpillantása alkalmával érzett: könnyei beszélték boldogságát.

Valami homályos sejtélem azt sugtatta neki, hogy ők most nagy hálára kötelezték a grófot, mert megszabadították a sirbólt, visszaadták a világnak és szüleinek. A mi a temetőcsészről illeti, ő már foglalkozásánál fogva sem olyan könnyen érzékenyült el, de azért öröme szint oly határtalan volt, sőt büszke volt arra, a mit cselekedtek. Csak a kántor nem érzett semmi megindulást, az ő fejében csak a Jenő további menekülésének eszméje forogott.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, csütörtökön, márczius hó 24-én, bérlet 147. szám „C”

Klenovits György bucsuja:

Don Caesar De Bazan.

Színmű 5 felvonásban.

Holnap, pénteken, márczius 25-én, bérlet 146-ik szám „A”

Szulamith. (Jeruzsálem leánya.)

Zsidó daljáték 4 felvonásban.

NESTLÉ FÉLE gyermekliszt.
főfőmulhatalan
gyomorbeleg, diarrhoeában, bélhurutban szenvedők számára.
Kapható gyógyszerárak és drogueriákban.
Kísérleti célokra fél dobozok a 1 Korona.
A tisztelt szülőknek próbadozók és rőpiratok ingyen rendelkezésre állnak a NERUDA NÁNDORNAL félé
főraklárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.

A ki

olcsón, jól, praktikusán és modernül
építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak káptalok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárasszá tételét, betonirozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztés kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, *őfaragó és ác-mesteri vizsgára. — Építő iparosoknak olcsón készít tervrajzokat, költségvetést

Tavaszi idényre **CONFECTIO.**
Divatos és jutányos

Női és leány felöltők, kalapok beszerzésére

ajánljuk

RÓZSA

elismert legnagyobb női divat-
áruházát,
DEBRECZEN, kistemplom-bazár

Plüss és Gouwré intézet. Külön kalap-szalón. Gyászkalapokból állandó raktár.

Van szerecsénk a t. közönség tudomására hozni, miszerint helyben **Piacz-utcán, a nagytőzsde mellett**
fiók üzletet nyitottunk.
Fiók üzletünkben igen olcsón beszerezhetők: kalapok, cipők, ingek, nyakkendők, gallérok, kézetők, esőernyők, sétatokok, zsebkönyvek, állók, pénz-, szivar-, cigarettá- és dohánytárczák, fog-, haj-, ruha- és ba-
juszketek, szappanok, illatszerek, gyermekjátékok, gyermekkoscsik utazócikketek, ajándéktárgyak * számos itt fel nem sorolt áruk. Rend
kívül nagy választék férfi és női kalapokban.
Miklós és Markbreit bazár.
FŐÜZLET Frohner szálloda mellett. FIÓKÜZLET Nagytőzsde mellett.

Bor-eladás.

Nagyméltóságú gróf Zse-
lénski Róbert ur nyirvasvárii
(u. p. Nyirbátor) szőlőszetében
1902. évi termésből 190 hekto-
liter bor van eladásra.

A bor ára vevő hordójába
helyben átvéve, — nyirbátori
vasuti állomásra szállítva, hek-
toliterenként ára 26 kor. Nagy-
része Olasz-risling.

AZ

ÚJ SZÖNYEGHÁZBA

óriási küldemény érkezett

Szalón-, ebéd- és futó-
szőnyegek.

Nagy választék a legújabb
csipke- és szövet-
függönyök,
valamint
butor-szövetekben.

Bosznay J. és Társa

szőnyegháza

DEBRECZEN,

Kossuth-utca 11. szám.

